Yaşa, benim Halkım!

Ana Sözü

ANA SÖZÜ 1988

www.anasozu.com

№ 11-12 (630-631) | 26 Kirez ay (iyün) 2015 | Paası - 2 ley 50 bani

20 yıl geeri Gagauziyanın istoriyasında başkan ilk kerä emin etti

1995-ci yılın Kirez ayın (iyün) 20-dä Gagauziyanın ilk başkanı Georgiy TABUNŞÇİK Gagauziyaya izmet etmää deyni eminini verdi.

Gagauziya (Gagauz Yeri) avtonomiyası kuruldu 1994-cü yılın Kırım ayın (dekabri) 23-dä. 1995-ci yılın Hederlez (may) hem Kirez (iyün) ayılarında Gagauziyanın ilk başkanın seçimneri oldu. Ozamannar seçimnerin 2-ci turunda ensedi Georgiy Dimitrieviç TABUNŞÇİK.

1995-ci yılın Kirez ayın (iyün) 20-dä Gagauziyanın ilk başkanının Georgiy TABUNŞÇİKın inaguraţiyası oldu hem Canabisi Gagauziya halkların önündä emin etti.

“Saksan” Evropa Ligasında oynayacek

Bıldırkı futbol sezonu bittiktän sora, Tiraspol kasabasının “Tiraspol” futbol komandası kapandı. Bu sebeplän Moldovanın çempionatında 5-ci eri alan Gagauziyanın Çadır kasabasından “Saksan” futbol komandası UEFA-2014/2015 Evropa Ligasında oynayacek.

UEFA ştab-kvartirasında (*Nyon kasabası, Şveyţariya*) yapılan çetileyä görä UEFA-2014/2015 Evropa Ligasının ilk turunda bizim futbolcular oynayaceklar Kipradan “Apollon” komandasınnan.

Matçlar geçeceklär:

Orak ayın (iyül) 2-dä – evdä (*“Saksan”ın stadionunda halklararası liţenziya olmadıı için, matç Kişinevun “Zimbru” stadionunda geçecek*);

Orak ayın (iyül) 9-da – “Saksan” oynayacek musaafirliktä.

Not. 1-ci turda “Saksan” ensärsa, ozaman o oynayacek “Trakay” (*Litva*) / “Torshavan” (*Farer adaları*) çiftindä enseyännän. *http://www.fc-saxan.com*

Süleyman DEMİREL raametli oldu

Kirez ayın (iyün) 17-dä, gecä saat 02:05-tä Ankarada raametli oldu Türkiyenin 9-cu prezidentı hem gagauzların büük dostu Süleyman DEMİREL (01.11.1924-17.06.2015).

Süleyman DEMİREL 40 yıldan zeedä politikadaydı. 5 kerä oldu Türkiyenin premeyr-ministrusu *(1965-1971, 1975-1997, 1977-1978, 1979-1980, 1991-1993)*. 1993-2000 yıllarda Türkiyenin 9-cu Prezidentıydı.

Süleyman DEMİREL 1994-cü yılda Moldovaya ilk ofiţial vizitı yaptı. O vizitın çerçevesindä ofiţial vizitlan Komrata da geldi. Ozaman Gagauziyalan tanıştı, gezip onu bu marşrutta: Komrat-Ferapontievka-Tomay-Çadır-Baurçu-Kongaz-Başküüyü-Komrat.Taa sora da, artık prezident olmadıynan, Canabisi taa birkaç kerä Gagauziyaya geldi.

Süleyman DEMİREL çok çalıştı, ani gagauzlar avtonomiya kazansınnar. Sora da, onun kanadı altında, büük yardımnar Gagauziyaya gelmää başladılar. O yardımnarın arasında en büükleri oldular su proektları hem Komrat Devlet Universitetına yardımnar.

Süleyman DEMİREL Gagauziyayı hem gagauzları hiç yalnız brakmadı. Gagauziyanın 10-cu hem 15-ci yıldönümündä geldi. Kendi Ankaradakı evindä herkerä Gagauziyadan delegaţiyaları kabledärdi, Gagauziyanın problemalarını incelärdi hem, o problemaları çözmäk için, son soluunadan, zaametlerini koydu. Topracıı ilin olsun!

(Süleyman DEMİRELi anmak fotoreportajı 5-ci sayfada)

Nikolae TİMOFTİ seftä Gagauziyada

Hederlez ayın (may) 29-da Gagauziyada seftä bulundu Moldovanını prezidentı Nikolae TİMOFTİ. Vizit zamanında Canabisi pay aldı Komradın “Mihai EMİNESCU” moldovan liţeyin son çan urmasın yortusunda hem Çöşmä küüyündä, Türkmenistan Respublikasının Gagauziyaya baaşlanan eni uşak başçasının temel taşın koylmasında

Nikolae TİMOFTİ Komratta karşladılar Gagauziya Başkanı İrina VLAH, Halk Topuşu Başı Dimitriy KONSTANTİNOV, üüredicilik Upravleniyanın başı Sofya TORLAK, “Mihai EMİNESCU” liţeyin direktoru Svetlana STOYNOVA.

Liţeydä konuşmada Nikolae TİMOFTİ urguladı, ani Gagauziyada lääzım açmaa gagauz dilindä şkolaları.

Liţeydän sora Moldovanını prezidentı hem Gagauziyanın öndercileri yolandılar Çöşmä küüyünä, neredä Türkmenistan Respublikasının Gagauziyaya baaşlanan eni uşak başçasının temel taşını koydular. Temel taşın koymasında pay aldı Türkmenistanın imeelik industriya birliin predsedateli Orazmurat GURBANAZAROV.

“2015-2017 yıllara TİKA proektlarına yol kartası”

Kirez ayın 4-dä, Gagauziya İspolkomun toplantısında temelä alındı “2015-2017 yıllara TİKA proektlarına yol kartası”.Kartaya girdi yaklaşık 20 proekt, ani Türkiyenin TİKA kuruluşun tarafından Gagauziyada yapılacek.

Bu proektların içindä taa çoyu soţial hem ekonomika sferasında: uşak başçaları, şkolalar, bolniţalar, cümne binaları. Ölä nicä Komrat ulaştırıcı bolniţanın remondu, “Türkiye Prezidentın Recep Tayyip ERDOĞAN” üüredicilik kompleksın yapılması, Valkaneş su proektı h.t.b.

Kiril GABURİÇ gitti. Geçici premyer Natalia GERMAN koyuldu.

Erindeki seçmnerin önündä, Kirez ayın (iyün) 12-dä Moldova Premyer-ministrusu Kiril GABURİÇ açıkladı, ani işindän atılêr.

Bu iş için Canabisi dedi: *“Moldovada kurulan sistemada işi yapmaa deyni Premyer-ministruda halizdän ne kuvet var, ne da rıçaglar”*.

Sora ekledi: “Bän menecerım, benim adımnarım, taa çok, strategiya hem matimatika adımıdır”.

Kiril GABURİÇin pravitelstvosu yaşadı 3 ay hem 10 gün.

Not. Moldova Prezidentı Nikolae TİMOFTİnin Emirinä görä, Kirez ayın 22-dän beeri taa eni Pravitelstvo emin verincä, Premyer-ministrunun işlerinä bakacek Moldova dışişleri hem Evropaya intergraţiya ministrusu, viţe-premyer Natalia.

KDUda vengr dili hem kultura Merkezi

Kirez ayın 15-dä Komrat Devlet Universitetında (KDU) açıldı vengr dili hem kultura Merkezi. Aşılışta pay aldılar Gagauziyanın Başkanı İrina VLAH, Vengriyanın Moldovada Büükelçisi Matiaş SİLADİ hem KDU rektoru Zinaida ARİKOVA.

Vengr dili hem kultura Merkezini tertiplärkana, Moldovada Vengriya büükelçilii erleştirildi burada mobiliyayı, biblioteka için kiyatlar verdi hem kompyutorlarlan hmultimediya tertiplerini koydu.

Açılışta Büükelçisi Matiaş SİLADİ baaşladı KDU rektoruna anmak için tiparlanmış Vengriya Konstituţiyasını.

PATRETTÄ: Başkan İrina VLAH, Büükelçi Matiaş SİLADİ hem KDU rektoru Zinaida ARİKOVA.

Romıniya ministrusu Gagauziyada

Kirez ayın (iyün) 17-18 günnerindä Moldovada ofiţial vizitlan buludu Romıniya dışişleri ministrusu Bogdan AURESCU. Kendi ofiţial vizitını Canabisi Komrattan başladı.

Gagauziyada Bogdan AURESCUylan buluştular Gagauziya Başkanı İrina VLAH, Halk Topluşu Başı Dimitriy KONSTANTİNOV, İspolkom azaları hem GHT deputatları.

Ofiţal buluşmadan sora, Romıniyadan delegaţiya, Gagauziyanın hem Komrat Devlet Universitetın öndercilerinnän barabar, açtılar Komrat Devlet Universitetında “Romıniya habercilik Merkezini”. Romıniya tarafı kurdu bu merkezdä kompyutorları hem verdi burayı bilim-metodika kiyatlarını.

Not. Bogdan AURESCUylan bilä vizita katıldılar Moldovada Romıniya Büükelçisi Marius LAZURCA, Moldova kultura geçici ministrusu Monika BABUK, Moldova üüredicilik ministru yardımcısı Loretta HANDRABURA.

Kasabalarda may hererdä 2-ci tur olacek

Kirez ayın (iyün) 14-dä Moldovada erindeki seçimnär oldu. Nicä gösterdi seçimnerin sonuçları, Kişinevda hem may hepsi rayon kasabalarında 2-ci tur olacek.

Büük kasabaların salt beşindä 1-ci turda primarlar ayırıldı: **Belţ** – Renato USATIY, **Orhey** – İlan ŞOR, **Taraklı** – Sergey FİLİPOV, **Straşeni** – Valentina KASYAN, **Teleneşti** – Vadim LELİK.

Gagauziyada 1-ci turda primar ayırıldılar: **Avdarma** – *İvan KASIM*, Aydar – *İlya KÖSÄ*, **Başküüyü** (Kirsovo) – *Sergey SAPUNCU*, **Beşalma** – *Valeriy MOŞ*, **Beşgöz** – *Nikolay GOTİŞAN*, **Bucak** – *Nikolay DUDOGLU*, **Caltay** – *İlya KOŞULİNSKİY*, **Karbalı** – *Konstantin GAYDARCI*, **Kazayak** – *Grigoriy KÖR*, **Köseli** (Rus Köselisi)– *Georgiy GOSPODİNOV*, **Kongaz** – *Mihail ESİR*, **Kongazçık** – *Dimitriy İKİZLİ*, **Kıpçak** – *Oleg GARİZAN*, **Kırlannar** (Kotovskoe) – *Georgiy PALİK*, **Svetloe** – *Pavel FİLÇAKOV*, **Tomay** – *Födor TOPÇU*.

Gagauziya 2-ci tura çıktılar:

Kasabalarda: **Komrat** – *Nikolay DUDOGLU* (38,1%) hem *Sergey ANASTASOV* (34,1%); **Çadır** – *Konstantin KELEŞ* (36,4%) hem *Anatoliy TOPAL* (31,6); **Valkaneş** – *Viktor PETRİOGLU* (42,3%) hem *Roman TÜTİN* (34,6%).

Küülerdä: **Baurçu** – *Nikolay KARAPİRÄ* (46,22%) hem *Harlampiy KİRLİ* (32,7%); **Kiriyet** – *Valentina KAYKI* (49,89%) hem *Dimitriy DRUMİ* (32,3%); **Çok Maydan** – *Georgiy KIRBOBA* (37,1%) hem *Georgiy GORELKO* (26,36%); **Çöşmä küüyü** – *Pötr MACAR* (29,05%) hem *Dimitriy YANUL* (14,91%); **Dizginca** – *Nikolay RAYA* (44,28%) hem *Pötr TOMAYLI* (35,39%), **Ferapontyevka** – *Valentina NEDOVA* (38,31%) hem *Vitaliy PAMUCAK* (33,14%), **Tülüküyü** – *Grigoriy KULA* (38,89%) hem *Sergey KUYCUKLU* (22,88%),

Erindeki seçimnerin 2-ci turu Kirez ayın 28-dä olacek.

Foto - “Ana Sözü” arhivından

Türkiye parlamentına 25-ci deputat seçimneri

Kirez ayın 7-dä Türkiyedä parlamenta 25-ci deputatların seçimneri oldu. Seçimnerä katılmak pek üüsek uurdaydı – 86,63%.

Türkiyenin Anadolu Ajansın açıklamasına görä seçimnerdä partiyalar arasında erlär bölä bölündü:

AKP (*Adalet ve Kalkınma Partisi*) – 40,87%;

CHP (*Cumhuriyet Halk Partisi*) – 24,95%;

MHP (*Milliyetçi Hareket Partisi*) – 16,29%;

HDP (*Halkların Demokratik Partisi*) – 13,12%.

Buna görä Türkiye Büyük Millet Meclisindä (*Türkiye Parlamentı*) deputat sayısı bölä olacek: AK Parti – 258, CHP – 132, MHP – 80, HDP – 80.

Türkiyedä tipardan çıktı “Gagauz şiir antologiyası”

Türkiyedä tipardan çıktı “Gagauz şiir antologiyası”, angısını hazırladı filologiya bilgilerindä doktor Güllü KARANFİL. Bu kiyadta toplu 35 anılmış hem genç gagauz poetların yaratmaları.

Uşakları koruma Gününä resim sergisi

Uşakları koruma Gününä karşı Gagauziyanın Regional resim galereyasında 8-ci kerä kuruldu uşak resim sergisi. Burada sergilendi Komrat, Çadır hem Valkaneş resimci şkolaların hem Avdarma yaratmak Evin üürencilerin yaratmaları.

Sergi açılışına geldilär uşaklar anala boalarlan, üüredicilär, kultura insannarı, politikacılar. Kalmadı bir tarafta bu önemni olaydan Gagauziya Başkanı İrina VLAH ta. Canabisi kutladı sergiyä katılınnarı hem açıkladı, ani Gagauziya herzaman yardımcı olacek onnara.

Sergidä, kendi resimci kolegaları için, bir konţertlän becerikliini gösterdilär Komrat muzıka şkolasının üürencileri da.

Komratta yaratmak Evi yapılacek

Uşakları koruma Gününä karşı, resim sergisinin açılışında pay alan insannarın önündä nasaat edärkana, Gagauziya Başkanı İrina VLAH açıkladı, ani Komratta tezdä bir yaratmak Evi yapılacek.

Canabisi bildirdi, ani yaratmak Evin proektını hem smetasını hazırlamaa deyni Gagauziya İspolkomu artık 800 bin ley ayırmış.

Moldova geçer dicital televideniyaya

Başlayıp Kirez ayın (iyün) 17-dän beeri Moldova geçer dicital TVya. Bu yapılêr "Geneva-2006" annaşmasına görä. Geçmäk vakıdı 3 yıl tutacek. Bu üç yılın içindä hem dicital, hem da analog TV signalları paralel işleyeceklär.

Bu vakıdın içindä kurulacek 15 kanallı 3 multipleks. Multiplekslar devletin olaceklar, ama saabilik ona yapacek firmalar, angıları bu iş için liţenziya kabledeceklär.

Dicital signalları kabletmää deyni lääzım olacek ya eni DVD T2 sistemalı televizor yada 40 dolara adaptor satın almaa.

Çöşmä küüyündä yaamurlan toludan kıyamet

Kirez ayın (iyün) 4-dä Valkaneş dolayın Çöşmä küüyün üstünä yaamurlan hem toluylan bilä büük bir bora geldi. Boranın lüzgär kuvedi sekundta 13-15 metraydı. Yımırta gibi tolular hem bakırdan yaamur Çöşmä küüyün yapılarına, aullarına hem tarlalarına büük zarar getirdi.

Nicä bildirdi Gagauziyanın Üstolan durumnarın Upravleniyası lüzgär aldı Çöşmä küüyü liţeyin örtüsünü hem da küüyün taa 72 evinä zarar etti, çok erlerdän kopardı elektrika tellerini hem gaz borularını, 775 ektar tarlayı hem insannarın aullarını darmadaan etti, çok aaçları hem meeva fidannarını kırdı.

Esaplara görä boradan zarar 3,5 milion leyi geçti. Sadä Çöşmä küüyü liţeyinä zarar 500 bin leyi geçti. Liţeyä lääzım olacek eni örtü koyulsun hem kimi odalara enidän tertiplenmä yapılsın, 27 metra aul hem gaz borusu düzülsün, pençerelerä şişelär koyulsun.

Zararlar var Tülü küüyündä da.

Çöşmä küüyü liţeyin örtüsündä kabaatlıyı artık sud bulacek

(Gagauziyanın Üstolan durumu komisiyası Çöşmä küüyündä)

Kirez ayın (iyün) 5-dä Başkan İrina VLAH Çöşmä küüyündä maasuz kurulan Üstolan durumu komisiyasınnan bir toplantı yaptı. Toplantıda incelendi bir soruş: nekadar tez doorutmaa o belaları, ani peydalandı Çöşmä küüyündä Kirez ayın (iyün) 4-dä uurayan kıyemettän sora.

Çöşmä küüyündä Üstolan durumu komisiyasına girdilär Gagauziya İspolkom predsedatelin 1-ci yardımcısı **Vadim ÇEBAN** (*predsedatel*), İspolkom predsedatelin cümne soruşlarında yardımcısı **Olesä TANASOGLU**, çiftçilik hem industriya Upravleniyanın başı **Sergey BABİY**, saallıı hem soţial korumak Upravleniyanın başı **Aleksey ZLATOVÇEN**, üüredicilik Upravleniyanın başı **Sofya TORLAK**, stroyka hem infrastruktura Upravleniyanın başı **Vladimir PANFİLOV**, Valkaneş rayonun başı **Födor TERZİ** hem Gagauziyanın Üstolan durumnarın Upravleniyanın başı **Vitaliy KISSA**.

Kendi çalışmasında Komisiya tanıştı o zararlarlan, ani getirdi boran. Nedän sora da inceldi Çöşmä küüyü liţeyinä uurayan zararların sebeplerini. Bu üzerä Komisiyaya çaarıldılar Çöşmä küüyün geçici primarı **Anna DARADUR**, Çöşmä küüyü liţeyin direktoru **Evdokiya RİŞELÄN**, örtüyü yapan firmanın temsilcisi **Pötr DYAKA**, "Sudakon" kuruluşun direktoru **Vasiliy KROYTOR**.

Toplantıda Gagauziyanın Üstolan durumnarın Upravleniyanın başı Vitaliy KISSA açıkladı komisiyaya boradan hem toludan sora Çöşmä küüyündä hem Tülü küüyündä olan durumu.

En büük soruşlar peydalandı Çöşmä küüyü liţeyin örtüsünün alınması dolayında. Örtüyü koyan firmanın temsilcisi Pötr DYAKA da, "Sudakon" kuruluşun direktoru Vasiliy KROYTOR da **bütün "kabaatı" tabiat faktoruna attılar.** Ama tabiat kabaatlı mı buna komisiya karar verecek.

Hepsini sesleyip, Gagauziya Başkan İrina VLAH izin verdi pazertesinä kadar (Kirez ayın 8-zi) liţeydä olan durumda kabaatlıları açıklamaa. Herliim durumda örtyü yapan firma kabaatlısaydı, ozaman bütün harçlar firmanın üstünä atılacek.

Bundan kaarä Gagauziya Başkanı urguladı, ani insannarın evlerinä yapılan zararlar incelendiktän sora, yardım için İspolkomda karar alınacek.

Not 1. Kirez ayın 17-dän beeri kıyemettän zarar görän insannara başladılar para yardımı vermää. Bu iş için İspolkom 50 bin ley, küü selsoveti 10 bin ley, Valkaneş administraţiyası da 5 bin ley yardım verdi.

Not 2. Başkan İrina VLAH açıkladı: "Çöşmä küüyü liţeyin örtüsünü yapan firma kabaatlı onda, ani örtüyü kaliteli yapmadı. Örtüylän ilgili bütün zararları syd yolunnan firmadan istenilecek".

Komratta Türkiye kultura günneri geçti

Hederlez ayın 22-23 günnerindä Gagauziyanın baş kasabasında "Türkiye kultura Günneri" geçti. Günneri, Kişinev Türkiye Büükelçiliin hem TİKAnın yardımınnan, ortaklıkta hazırladılar Kongaz küüyün "Süleyman DEMİREL" liţeyi hem Komrat primariyası.

Türkiye kultura Günneri başladı Komrat kultura Evindän baş meydana örümäklän. Örümektä pay aldılar "Süleyman DEMİREL" liţeyin öndercileri hem üürencilär, Türkiyedän hem Gagauziyadan yaratmak kolektivları.

Örümäk meydana etiştiynän, burada kultura Günnerin ofiţial açılışını yaptılar Kişinev Türkiye Büükelçisi Mehmet Selim KARTAL, Gagauziya Halk Topuşun başı Dimitriy KONSTANTİNOV, "Süleyman DEMİREL" liţeyin direktoru Funda TÜFEKÇİ .

Maasuz bu yortu için "Süleyman DEMİREL" liţeyi Gagauziya üürencilerin arasında peet hem resim konkursu yapmış. Kultura Günnerin açılışında bu konkursta enseyennerä gramotalar hem para baaşışıları verildi.

Ofiţial açılıştan sora da, yortuya gelän insannara deyni, konţert başladı. Konţerttä pay aldılar Gagauziyanın türkücüleri hem uşak oyun ansamblileri. Halk oyunnarında kendi becerikliini gösterdilär "Süleyman DEMİREL" liţeyi ansamblisi, "Kadınca" ansamblinin körpä oyuncuları, Gagauziyanın poläk derneenin ansamblisi.

Taa sora stenaya çıktı Gagauziyaya

maasuz gelän Türkiyenin anılmış rok muzıkantı Halük LEVENT. Canabisi stenadan may çalmadı. Hep stenanın önündä hem insan arasındaydı. Türkülerini çalmak arasında Halük LEVENT yanına çaarardı ba bir poetı, ba bir muzıkantı, ba bir siirediciyi da onnarlan bilä türkü çalardı.

Bölä bir şou Gagauziyada taa olmadıydı. Hepsi insannar şendi hem onnarın keefi erindäydi. Bu gözäl hem bereketli konţerti insannar ömür boyunca unutmayaceklar.

Moskva oblastin delegaţiyası 2 günä geldi

Kirez ayın 9-10 günnerindä Gagauziyada bulundu Rusiyanın Moskva oblastinin pravitelstvosunun delegaţiyası. Delegaţiyayı karşladı Gagauziya Başkanı İrina VLAH. Rusiyadan delegaţiyanın azalarını Gagauziya İspolkomuna tanıştırdı Rusiyanın Moldovada Büükelçisi Farit MUHAMETŞİN.

Delegaţiyada vardılar: Aleksey ANOPÇENKO (*delegaţiya başkanı*), *Moskva oblastin üüredicilik ministrunun birinci yardımcısı;* Yakov GOLOVÇENKO, *Moskva oblastin mal pazarı hem izmetleri ministrunun yardımcısı;* Êduart ŞPİLÄNSKİY, *Moskva oblastin saalu korumak ministrunun yardımcısı, büük insannara mediţina yardımnarı hazırlamak upravleniyanın başı;* Georgiy MOHOV, *Moskva oblastin kultura ministrunun yardımcısı;* Vladimir PONOMAREV, *Moskva oblastin Alış-veriş hem industriya palatasının sergi-paneer komisiyanın başı;* Sergey BELOKONEV, *Moskva oblastin invistiţiya hem inovaţiya Ministerstvosunu regional arası işbirlii hem devlet kuvetlerin federal organnarınnan işbirlii bölümün başı.*

İspolkomda tanışmaklardan hem konuşmaklardan sora, altı bölümä paylaşıp, delegaţiya azaları Gagauziyanın küülerinnän hem kasabalarınnan tanıştılar.

Vizit çerçevesindä Rusiya Büükelçisi Farit MUHAMETŞİN hem Gagauziya Başkanı İrina VLAH uuradılar Komratta yapılan eni büük kliseyä. Moskva oblastinin pravitelstvosunun adından Farit MUHAMETŞİN baaşladı burayı 35 klisä tertipi.

Hep o günü Gagauziya Başkanı hem Rusiyanın Büükelçisi buluştular Gagauziyanın yaşlılar Sovetin azalarınnan. Burada Rusiya Büükelçisi kusurlu insannara baaşladı sakatlar için koläska, işitmäk aparatları, davleniyayı ölüçmää tertiplär hem irmi veterana ilaç için para yardımı yaptı.

Kirez ayın 10-da yapılan basım toplantısında Gagauziya Başkanı İrina VLAH hem Moskva oblastin delegaţiya başkanı Aleksey ANOPÇENKO vizitlan ilgili açıklamalar yaptılar.

Nicä bildirdi Başkan İrina VLAH, bu vizitın olmasına kolaylık verdi o iş, ani Küçük ayında iki regionun arasında işbirlii için annaşmak imzalandı. Canabisi bildirdi, ani delegaţiya azaları, Gagauziya İspolkomun azalarınnan bilä, altı çalışmak grupasında işledilär: alış-veriş hem ekonomika uurunda, çiftçilik uurunda, saalı korumak uurunda, üüredicilik, kultura hem turizma uurunda, gençlik politikası hem sport uurunda, erindeki çorbacılık hem regionnar arasında işbirlii uurunda. Bu grupaların azaları, Komrattan kaarä, bulundular Çadırda, Valkaneştä, Tülü küüyündä, Çöşmä küüyündä, Kazayakta, Kıpçakta, Kongazda, Başküüyündä (Kirsovo), Kongazçıkta, Svetlıyda hem taa başka erlerdä.

İrina VLAH urguladı, ani Rusiyadan insannar ilgilendilär çeşitli soruşlarlan. Onnarın arasında cümne obyektları: şkolalar, uşak başçaları, bolniţalar hem saalık merkezleri, stadionnar, uşak dinnenmäk lagerleri, bibliotekalar, muzeylär, kultura evleri. Tanıştılar musaafirlär infrastrukturanın hem yolların durumnarınnan da.

Gagauziya Başkanı söledi, ani bu vizitın sonuçları olarak, iki region arasında işbirlii için bir plan hazırlanacek. Bu verecek kolayını Gagauziyaya Rusiyadan invistiţiyaları çekmää, rus paneerına gagauz malların satmasını enidän başlatmaa, saalık, üüredicilik hem kultura uurunda işbirliini diriltmää.

Kendi tarafından Moskva oblastin delegaţiya başkanı Aleksey ANOPÇENKO açıkladı, ani hepsi bu işleri başa çıkarmaa deyni hazırlanacek hem kabledilecek bir Yol kartası, angısına görä iki taraf ta kendi işlerini götürecek.

Vizitın sonunda imzalandı bir işbirlii annaşması Gagauziya hem Moskva oblastin Alış-veriş hem industriya palatalarının arasında.

Süleyman DEMİRELi anmak fotoreportajı

Gagauz Respublikasının insannarı selämnamak. *1994-cü yıl. Komrat.*

Paalı musaafirlerä Türkiyenin 9-cu Prezidentına Süleyman DEMİRELä hem Nazmiye DEMİRELä tuz-ekmek. *1994-cü yıl. Komrat.*

Türkiyenin 9-cu Prezidentın Süleyman DEMİRELin hem Moldovanın 1-ci Prezidentın Mircea SNEGURun Çadır kasabasının Türk kolecın üürencilerinnän buluşması. *1994-cü yıl. Çadır.*

KDU rektoru Dionis TANASOGLU giidirer Süleyman DEMİRELä universitetın "Honoris causa" doktoru rubalarını. *1994-cü yıl. Komrat.*

2004-cü yılın Kırım ayın (dekabri) 22-dä Moldovanın 3-cü Prezidentı Vladimir VORONİN kendi rezidenţiyasında Türkiyenin 9-cu Prezidentinä Süleyman DEMİRELä Moldovanın en büük ordenını "Ordinul Republicii" verärkana. *2004-cü yıl. Kişinev.*

Moldova-Türk "Transkonstuksiya İLETEN" Ltd. Şti. Keremit-tula fabrikasının temel atma sırasında Süleyman DEMİREL hem Mircea SNEGUR. *1994-cü yıl. Komrat.*

Paalı Süleyman DEMİRELin Gagauziyanın 15-ci yıldönümü kutlamasına gelişindä GHT Başı Anna HARLAMENKO tarafından tuz-ekmeklän karşlamak. *2009-cu yıl. Komrat.*

Gagauziyanın 10-cu yıldönümündä tribunadan konuşması hem Gagauziya insannarını selämnaması. *2004-cü yıl. Komrat.*

Gagauziyanın 10-cu yıldönümünä gelişindä Gagauziya Başkanı Georgiy TABUNŞÇİK tarafından tuz-ekmeklän karşılanması. *2004-cü yıl. Komrat.*

Gazetamızın baş-redaktoru Todur ZANET Gagauziyadan baaşışları getirdi. *11.07.2008-ci yıl. Ankara.*

Sayın Süleyman DEMİREL Gagauziyanın 15-ci yıldönümündä. *2009-cu yıl. Komrat.*

Gagauziyada son konuşması. *Gagauziyanın 15-ci yıldönümü. 2009-cu yıl. Komrat.*

Patretlär Todur ZANETin hem "Ana Sözü" gazetasının arhivlarından.

Benim ana dilim – gagauz dilim!

Bän herzaman düşünerim, nicä yaşayaceydı insan konuşmarkan. En käämil iş bu dünnedä – o laf. Laflan var nicä sevindirmää, doorutmaa, uslandırmaa, güldürmää. Ama taa ii, açan o laflar sölener ana dilindä.

Ana dili – en paalı herbir insanın yaşamasında, o ölä bir dil, angısında biz söledik ilk bilmeyceleri, massaları, yaratmaları. Dil, angısında biz okuyêrız, yazêrız, düşüneriz. Ana dili – o dil, angısı baalêêr seni ana tarafınnan, Vatanınnan. Dil – herbir insanın canı! O ölmäz can, angısı yaşayacek dedelerdän dedelerä, salt ozaman, açan biz onu koruyacez.

En büük fenalık bu dünnedä – bilmemää dooru lafetmää hem yazmaa kendi ana dilindä. İnsan, angısı bilmeer kendi ana dilini kaybeder kendi Vatanını, ama insan Vatansız, nicä uşak anasız. İnsan, angısı bilmeer kendi ana dilini – o, nicä kartal, yalnız bu dünnedä.

Benim ana dilim – gagauz dili. Bu en gözäl, şıralı hem zengin dil. Gagauz dili – o dil, angısında bän konuşêrım hem düşünerim hergün. Benim dilim pek yalpak, onuştan, açan biz lafederiz, bizim sözümüz olêr taa gözäl, taa uygun. Taa duumamdan bän baalıyım gagauz dilinnän da onuştan katılêrım Sofi Kocanın laflarına:

Hepsimiz dilimizi
Kurtardık biz ölümdän.
Kessinnär, öldürsünnär,
Bän atılmaarım sendän!

Bän dä, hiçbir zaman, atılmayacam bu ayozlu dildän. Hem istärdim eklemää, ani bän diil çoktan pay aldım respublika olimpiadasında, neredä geçti şairlarlan buluşmak. Orada bän çok beendim anılmış yazıcının Todur Zanetin laflarını: "Bän hodulum, ani yaşêêrım Gagauziyada da lafederim hem düşünerim ana dilindä. Bän bütün kuvedimi koyêrım hem koyacam, deyni gagauz dili ilerlesin!" Bän katılêrım Todur Zanetin laflarına da isteerim söleyim, ani bän dä pek hodulum, ani benim ana dilim – gagauz dili. Bän hiçbir zaman unutmayacam kendi ana dilimi hem savaşacam korumaa onu, neçinki dilsiz insan, nicä susuz yolcu. Todur Zanetin lafları halizdän dooru: "Dil varkan, daymaa var adın!"

Olga KİRİOGLO, 10 "b" klas,
Komrat "G.Gaydarcı" teoretik liţeyi
(Gagauz dilindä üüredicisi
Marina ODNOSTALKO)

Körpä resimcilerimizin üüsek erleri

Büük Enseyişin 70-ci yıldönümününä karşı Moldovada rus bilim hem kultura Merkezi uşaklar arasında *"Bän Enseyişi resimneerim"* adlı bir resim konkursu açtı. Konkursta pay aldılar uşaklar Moldovadan, Gagauziyadan hem Pridnestrovyedan.

Gagauziyadan onda pay aldılar "D. Savastin" adına resimcilik şkolasının üürencileri. Sevindirer, ani bu konkursta körpä resimcilerimizin resimneri üüsek erleri aldılar.

9-11 yaş arası: 1-ci er – Nina VARBAN; 3-cü er – Ekaterina GURİNA hem Alina STEFU.

12-14 yaş arası: 1-ci er – Olesä GARGALIK; 2-ci er – Evgeniya TOPAL; 3-cü er – Anastasiya MİHAYLOVA.

15-18 yaş arası: 1-ci er – Diana GUZUN; 3-cü er – Aleksandra DEÇEVA.

Liţey vıpusknikların balı 9-cu kerä oldu

Kirez ayın 21-dä, Gagauziya İspolkomun çalışmalarınnan, Komratta 9-cu kerä oldu liţey vıpusknikların balı, angısında pay aldı bütün Gagauziyadan 345 vıpusknik.

Bal başladı vıpusknikların hem onnarın üüredicilerinin örüyüşünnän. Kimi liţeylerin üürencilerinnän bilä eni seçilän küü primarları da vardı. Onnar meydanda örüdülär maasuz bu iş için seftä yazılı "Vıpusknikların marşı" melodiyasının (*avtor kompozitor İlya FİLEV*) altında.

Sora herbir liţey kendisi için videorolik gösterdi. O rolikların arasında en isleesi Komrat "D.Karaçoban" liţeyin rolii tanındı. Bu rolik için Gagauziya Başkanı İrina VLAH liţeyä plazma televizoru baaşladı.

Sora vıpuskniklara kutlama sözlerinnän danıştılar Başkan İrina VLAH, Halk Topluşu Başı Dimitriy KONSTANTİNOV, üüredicilik Upravleniyanın başı Sofya TORLAK,

Kıpçak "B.Yanakoglo" liţeyin üüredicisi Anna TOLMAÇ.

Kutlamalardan sora en islää vıpusknıklara Gagauziya öndercilerindän hem sponsorlardan dört nominaţiyada (*«Отличники учебы», «Одаренные дети в области образовательных наук», «Вдохновение и талант», «Олимпийские надежды»*) baaşışlar (*birär smartfon*) hem Gramotalar verildi.

O avşam, meydanda bulunannara deyni konţert ta oldu. Konţertta pay aldılar üürencilär, gagauz estrada türkücüleri, moldovan *Lume* hem *SunStroke project* grupaları.

Vıpusknikların balın sonunda salüt yapıldı. *Foto – gagauzmedia.md*

Pedkolecda master-klas – klas meyva verer

Kolecın üürencileri ilk kiyatlarınnan tanıştırdılar

Hederlez ayın 22-dä Komrat "Ay-Boba Mihail ÇAKİR" adına pedagogika kolecın "Başlankı klaslarda üüredicilik" bölümün grupası *(üüredicileri Galina Dimitrievna SİRKELİ)* "Uşak literaturasında hem demekli okuması" predmetında son hem açık uroo hem da literatura uurunda yapılan master-klas çıkışları meropriyatiyasını yaptı.

Meropriyatiyada, üürencilerdän kaarä, pay aldılar kolecın direktoru Mariya Dimitrievna TANASOVİÇ, pedagogika praktikasında zavuç Tatyana Georgievna SİDTNİKOVA, üüredicilär Aleksandra Dimitrievna MARİNOVA, Anna Danilovna SUKMAN, Ekaterina Vasilyevna YANÇOGLU, İrina Nikolaevna SLESARÇUK hem master-klasların öndercisi poet Todur ZANET.

Maasuz urok hem master-klas sonucu için olarak, üürencilär hazırladılar birär kiyatçık. Onnarın kimilerinin bu kiyatçıklar ilk kiyatları oldular. Kiyatlar pek meraklıydı. Kimi avtorlar kendi peenltrini kiyatta tiparlamışlar, kimileri gagauz yazıcılarının, kimileri masal yazmıştılar, kimileri başka meraklı yaratmakları hazırlamıştılar. Kiyatların arasında hem gagauzça, hem rusça hem da gagauzça-rusça vardı.

Urok başladı ondan, ani ilkin kendi

peet kiyadını **"Gagauz Eri – sevgili Vatanım!"** tanıttı üüredici Galina Dimitrievna SİRKELİ. Bundan sora studentlär, elektronika taftanın yanına çıkıp, kendilerini hem kiyatlarını tanıttılar.

Kiyatlar hem onnarın avtorları:

"Ana dilim", peetlär, hazırlayan Evgeniya GARİZAN, Çadır kasabasından, 1995 yılın duuması.

"Sesli can ötmesi...", peetlär, hazırlayan Praskovya DÜVENCİ, Kongaz küüyündän,1995 yılın duuması.

"Tilki hem Turna", masal, hazırlayan Kristina SIRBU, Komrat kasabasından.

"Trup", masal, hazırlayan Aleksandra VILÇU, Kongaz küüyündän,1995 yılın duuması.

"Sevgili yazıcım", Todur Zanet için kiyat, hazırladı Alina BURGUCU, Çadır dolayın Kiriet küüyündän, 1994 yılın duuması.

«Дуновения души», peetlär, hazırladı Veronika GAGAUZ, Çadır dolayın Aydar küüyündän, 20.02.1995 yılın duuması.

«О чём молчит душа», hazırladı Dorina STOLERU, Kongazçık küüyündän, 15.10.19945 yılın duuması.

«Близкие сердцу люди…», yakınnarına adanan peet kiyadı, hazırlayan Kseniya MİTROŞENKO, Taraklı rayonun Musait küüyündän.

«Общее счастье», peetlär, hazırladı İrina KUŢENKO, Kaul kasabasından.

«Свет моей души», peetlär, hazırladı Natalya MAZURENKO, Krımın Simfiropol kasabasından, 15.11.1994 yılın duuması.

"Kendi grupama adêêrım...", epigrama kiyadı, avtoru Nina UZUN, Kazayak küüyündän, 1995 yılın duuması.

"Kısmetli yola karşı", peetlär, hazırladı Vera KEL, Kazayak küüyündän, 30.09.1995 yılın duuması.

"Yıl zamannarı", peetlär, hazırladı Mariya GROZDEVA, Valkaneş kasabasıdan, 01.08.1995 yılın duuması.

"Ana Dili" *(bakılêr Çiçek ayın (aprel) 27-dä, Ayozlu Ay-Boba Mihal ÇAKİRin duuma günündä)* **yortusuna karşı "Meras" cümne kuruluşu gagauz dilindä proza yarışması yaptı. Yarışmada 1-ci eri aldı genç yazıcı Dimitriy YANUL. 2-ci eri kazandı hep genç yazıcı Kristina KOÇAN. Büün tiparlêêrız 1-ci eri alan annatmayı.**

Dimitriy YANUL

Devlet ekmää

Todi durardı dayanık aca da bakardı nereysä gökä. Şindi o görünärdi taa yakın hem taa gözäl. Oldu iki gün Todi bulamazdı kendinä er. Onun oolu ölärdi açlıktan. Evdä pek suuktı, onuştan Todi çıktı aula kesmä aç. Yoksa ne imää, makar sıcak olsun. Dondurardı. O yılın kış çıktı pek suuk hem kaarlı. Kimär kerä okadar suuktu ani insannar ölärdilär yatarak döşektä. İhtärlar sölärdilär ani o yılın kış em suuktı hepsi kışlardan angıları onnar geçirdılär. İnsannar okadar yufkalandılar ani yoktu kuvetleri makar sobayı yakma, diil ani odun kıyma. Yoktu kuvetleri çıkarma ölüleri evdän, onnar ölä da yatardılar döşeklerdä. O vakıt siirek olardı ani kimisä gömsünnär sandık içindä, olüleri atardılar bir büük kuyu içinä. Onu kazma deyni primariyadan yolladılar bir traktor neeçin ki insannarın yoktu kuvetleri kazma.

Düşüneräk ne ta geterecek onun eceli Todi aldı titireräk ellärlän naca da urdu aca. Aç titiredi. İşleyip beş minut, düşmemä erä deyni Todi oturdu. Dinnenip biraz Todi genä tutundu kıyma, ama biraz vakıttan sora o gena lääzımdı otursun. Todi annadı ani yalnız o acı kıyamaycek da gitti çarma yardıma komuşuyu Petriyi. Petri – onun hem yakın arkadışı dı. O hep ölä geçirärdi aaçlı nica da Todi. Bir afta geri öldü onun çocukların birisi. Todi yardım etti ona gömmä oolunu insancasına, ayırı mezarda. Yakın her bir aylä geçirärdi suuklu, aaçlıı hem can acıyı kaybedip yakın insanı.

Todi bütün yaz işledi kırda, büüdärdi ekmä angısı lääzımdı doyursun onun aylesini bütün yıl. Hepsi bereketleri o topladı ambara. Onun sayısına görä bu lääzım dı etsin ona eni bereket oluncak. Ama birkaç vakıttan sora geldilar primariya işçileri angılar toplardılar insannardan boodayı. O günü onnar aldılar yarımdan çok ne ani hazırladıydı Todi. Bundan sora insannar başladı saklama boodayı aulda, soba içinda hem başka erlerdä. Todi da sakladı kendi bereketi brayıp ambarda sade birazıcık booday. Birkaç vakıttan sora primariyadan genä geldilär toplama boodayı.

- «Booday varmı», - sordular onnar Todidän.

- «Nasıl ta booday? Bän verdim», - şaştı Todi.

- «Ozaman sän verdin ekin için, şindi armataya toplerız», - cuvap verdilär ona.

- «Nasıl armataya? Bizä ne aaçlıktan mı ölmää?», - kızdı Todi.

- «Sän nica lafedersin? Er olmadı armata sän olcadın şindi çırak nemtälärdä», - baardı ona predsedatel.

O günü onnar süpürdülär bütün boodayı anı kaldıydı ambarda. Bölä onnar gezärdilär küüdä evdän evä da toplardılar insannardan boodayı bakmarak ihtiar mı, karı mı, uşaklar mı var ayledä. Can acıyardı açan görärdin ani kendi küündän insan, angısına sän inanardın nicä arkadaşa, alardı sendän bitki ekmää.

Ama bunnan onnarın gelmesi Todiya bitmedi. İki aftadan sora onnar gena geldilär.

- «Booday varmı?», - sordular onnar genä.

- «Neredän olsun booday? Siz bramadınız bişey», - cuvap verdi Todi.

- «Arama heresini», - izin verdi predsedatel yardımcılarına.

O ölä bir kötü insan dı ani yok nasıl sölemä. Ona verdilär izin toplama insannardan booday, ama sölämädilar toplama bitkiyadan. Ama o istärdi göstermä kendini kuvet tä bulunan adamnarın önündä. Her bir toplumda sölärdilär ani o diil sadey yaper plannarı ama geçirer da.

Onnar aktardılar bütün evi, ambarı, tavanı, da bişey bulmayıp başladılar arama aulda. Aulda onnar aradılar her bir adım eri battırıp tellän. Todi tuttu sooluunu: «sade bulmasınnar, zerä öläcez açlıktan». O vakıt battırdılar o erä nereyi Todi sakladı boodayı. Tel gerdi pek kolay. Battırıp taa bir kaç erä yakında, onnar başladılar kazma.

- «Ne aldadersın, bulduk biz senin ekmä», - bardılar ona.

- «Yok orada bişey», - dedi. Todi.

Açan onnar buldular saklanmış boodayı Todinin karısı Länka başladı aalama. Predsedatel yaklaştı Todıya da urdu suratına.

- «Aldatmersın mı köpek. Bunnar ne?», - kızgın sordu predsedatel.

- «Bu ekmää bän kendim büüttüm, benim aylemin olsun deyni ne imää bütün yıla. Siz sä bitki ekmä alersınız. Öldürün beni ama kendi ekmää bän sizä vermeycäm», - söledi Todi.

- «Sän ne Sibırä mi istersin», - savaştı predsedatel onu korkutma.

- «Boodaylan siz buradan çıkmaycenız», - durdu kendi lafında Todi.

- «İstiysedin yaşama çekil bir tarafa», - genä korkuttu onu predsedatel.

Todi durardı erindä. Predsedatel ateş etti gökä. Bunnan o savaştı korkutma Todiyi, ama o kaldı durma erindä. Ozaman predsedatel genä urdu Todiyi. Açan Todi savaştı çevırmä geeri, predsedatelin yardımcıları atıldılar ona da yıkıp erä başladılar onu tekmälämä. O vakıt Länka yattı onun üstünä düümäsinnär deyni kocasını. Karıya onnar urma kıyamadılar, gittilär alıp bu evdän bitki ekmä.

Bölä onnar alardılar boodayı hepsindän. Booday kaldı sade zenginnerdä, kimin çok toprakları vardı. Bu iş için predsedatel kabletti medali.

Petriylän bülä onnar yıktılar acı, kestilär dallarını da başladılar kıyma odun. Bu işlän onnar zaanatlanardılar bütün gün. Auşama plita yanardı, evdä oldu sicak. Acın kabından Leanka kaynattı çorba. Aaçkana bu çorba göründü nica em tatlı imek dünnedä. O vakıt kimsey düşünmäzdi ani bu imek prost saalık için.

Biraz imää Länka getirdi Petrinin aylesinä neeçinki onun karısı yatalak tı da yapamazdı imä. Petri savaşardı makar nasıl sa ilinnetmää karının bitki saatlarını, yaktı sobayı, kaynattı çay ama o tok tutmazdı.

Sabaylen Petri geldi Todiya alayrak. Todi annadı ani Petri kaldı dul. Şindi o oturardı onun yanında da aalardı nicä uşak angısını aldılar ayledän.

- «Sän sölä bana Todi, ne var bizim kabatımız ani onnar böla kötülük yaptılar bizä? Neiçin onnar aldılar bizim bütün ekmä da bradılar bizi ölmä açlıktan? Bu kış bän kaybettim anamı oolumu hem karımı. Ama kış ta bitmedi», – sordu Petri Todiyi.

Todi susardı. O beklärdi ne zaman geçecek Petrinin can acıması da susarak bakardı pençerä.

- «Biz kendimiz işledik teer su içindä kalarak büttük bu ekmä. Sindisä bizim uşaklarımız ölerlär aaçlıktan. Ne fayda bizä yaşama?», – genä sordu Petri.

- «Sendä Petri var ta iki uşak. Onnarın için sän lääzım yaşasın onarı lääzım büüdäsin», – cuvap verdi Todi.

- «Nasıl büüdeyim onnarı açan onnar aldılar bütün boodayı angısı şindi çürer garada. İnsannar öler aaçlıktan booday sa çürer...», - aalardı Petri.

- «Kim sana söledi ani booday garada çürer? Onu olmalı çoktan aldılar garadan?» - soru Todi.

- «Diil, burada o. İnsannar gördü. Askercilär koruyerlar onu», - cuvap verdi Petri.

- «Yok nasıl olsun», - inanamazdı Todi.

- «Bekim gidecez istemä onnardan biraz booday. Onnar hep diil cansız. Vereceklär biraz uşaklar aaçlıktan ölmäsinnär» - yalvarardı Petri.

- «Bilmerim Petri. Laazım denemä. Bekim kurtaracez aylelerimizi», - söledi Todi.

Üülendän sora açan gömdülär Petrinin karısını Todi gelip evä gördü ani onun oolu – ta yufka oldu.

- «Bilmerim ne yapma» - söledi Länka – «evdä yok bişey imää».

Todi susarak bakardı ooluna. Kendi canından çok onu sevärdi ama bilmäzdi ne yapma kurtarma deyni. Bişey sölämeyip karısına çıkltı evdän da gitti Petriya.

Garaya kadar läzımdı gitmä üç kilometra. Etişip onnar yaklaştılar ambarlara.

Onnarın dolayında gezärdilär askercilär birisi da durardı kapunun önündä.

Todiylän Petri yaklaştılar ona.

- «Oolum versänä bizä birazıcık booday uşaklarımız aaçlıktan ölerlär», - sordular onnar askerciya.

- «Yok nasıl vereyim», - cüvap verdi askerci.

- «Anna bizi kardaş» - Petri diz çoktü onun önündä - «anam öldü, çocuum öldü, dün karımı gömdüm, kaldı iki uşaam onnar da açlıktan ölerlär, yardım et», - yalvarardı Petri.

Askerci bilmäzdi ne yapma. O vakıt yaklaştı başka askerci angısı urdu Petrinin suratına. Petri düştü erä patlak dudaklarından akardı kan.

- «Tez yok olunuz buradan, çok varsınız» – bardı askerci.

- «Ne yapersınız siz», - yaklaştı Todi da birdän kabletti bir yumuruk askercidän.

- «Yok olunuz buradan», - genä bardı askerci.

Todi kalktı, tükürüp kanı azından yardımeti kalkma Petriya. Bitki sıra küsülü bakıp askercilärä onnar döndülär evä doru. Onnar saptılar araya angısı bulunardı ambarların ardında. Geçärkä aradan Petri denedi tafta arasinda bir delik. O yaklaştı da savaştı sokma elini. Ama sıyamadı neçinki delik küçüktü. Todi savaştı ayırma taftayı ama köşedä göründü askerci. Petri çekildi ambarın duvarından bir tarafa da onnar Todiylän yaptılar maana giderlar küya dooru. Onnar başladılar kollama ne zaman askercilär geçärdilär ambarların dolayında. Onnar annadilar ani yarım sat geçtiynän askerci dolayler ambarı.

- «Laazım gelmä gecä ozaman biz ayırıp taftayı grercez ambara», - söledi Petri.

- «Sän istersin biz çalalım boodayı mı», - sordu Todi. - «Taa mı islä ölsünnär uşaklar mı? »

- «Onnar boodayı sendän çalmadılar mı o senin boodayın orada buluner. A senin uşakların aaç ölerlär», - kızdı Petri.

Todi annardı ani Petri doru söler ama çalma istemärdi. Gelip evä Todi buldu karısını alayrak. Onnarın oolu gelmäydi kendisinä. Todinin canı sıkıldı o başladı aalama. O çok gördü nicä ölärdi insannar ama inanardı ani onun aylesini bu geçecek. Ama ölüm ayırmer insannarı o bicer hepsini. Pek zor görmä nica öler uşaan ama sän buba gibi bişey yapamersın. Böla kötü kendini Todi ta duymazdı. Geca onnar aldılar naca da gittilär garaya.

Ambarın yanında saklanıp onnar beklädilär ne zaman geçecek askerci. Açan o geçti onnar çıkardılar taftayi da gerdilär ambar içinä. Gerip ambara burnuya birdän urdu küf. Booday çürärdi. Todinin çıktı yaşları: nekadar insan öldü açlıktan o vakıt açan burada booday çürer. Onnar doldurardılar çuvalcıkları hem atardılar boodayı azına. Doldurup çuvalları onnar çıktılar ambarda dayadılar taftaları erina da yollandılar evä doru.

Birazıcık gidip ambardan onnar işittilär askercinin sesini. Onnar başladılar kaçma.

Ama çuvallar zor edärdilär onnarın kaçmasını. Askerci başladı ateş etmä. Petri düştü erä. Kurşu urdu onun ayana. Todi aldı onu koltukdı altına da başladı kaçma onnan bölä.

– «Todi brak beni. Kaç yalnız kurtar uşaklarımızı», - dedi Petri.

– «Bän seni brakmaycam», - cuvap etti Todi.

Askercilärin işıdılärdi ta yakin. Pek zoordı kaçma Petriylän bülä.

- «Todi öläcez biz öläcek uşaklarımız da. Kaç yalnız da kurtar uşaklarımızı», - yalvardı Petri.

Todi şüpelenip biraz yatırdı Petrıyi kaar üstüna sildi yaşlarını da kaçtı ileri doru. Bir askerci duruklandı Petrinin yanında ikinci hep kaçardı Todinin ardinda. Todi kösteklenip düştü erä. Açan savaştı kalkma askerci urdu tüfeklän kavasına. Todi kaybetti kendisini. Gelip kendinä o gördü askercileri.

– «Bunnan ne yapma», - sordu birisi.

– «Urma kurşuma», - cuvap verdi öbürü.

Todiyi kaldırdılar dayadılar ambarın duvarına da urdular kurşuma. Todi düştü erä çuvalın yanına angısından dökülmüştü booday. O gördü nica gittilär askercilär ama boodayı hiç kaldırmadılar. Onun suuk mavi gözleri bakardılar kara gökä neredän şafk edärdilär yıldızlar. Yıldızların arasında o gördü Länkayı. O aalardı oolun patın önündä. Çocuk solumazdı...

P.S. Todi hem onun oolu öldülär bir gecedä. Petriyi yolladılar uza Sibireya neredän o geri dönmedi.

(Stilistika hem orfografiya avtorun)

Yunus Emre institutu Türkçä Sertifikatları verildi

Bu yıl Küçük ayından Hederlez ayın sonuna kadar Komrat ATATÜRK bibliotekasında, Türkiyenin "Yunus Emre" institutu tarafından, Türk dili kursları yapıldı. Kurslarda üürendi çok insan, ekzamenä geldi 53 kişi, ekzameni 29-zu verdilär.

Kirez ayın (iyün) 19-da ATATÜRK bibliotekasında Sertifikatları vermäk sırası yapıldı. Türk Dili kurslarını başarannara *A2 uurunda Türkçä Sertifikatları* verdilär Türkiye Respublikasının Kişinev Büükelçisi Mehmet Selim KARTAL, Kişinev TİKA koordinatoru Canan ALPASLAN, Gagauziyanın dış ilişkilär Upravleniyanın başı Vitaliy VLAH, Gagauziyanın kultura hem turizma Upravleniyanın başı Vasilisa PETROVİÇ, "Yunus Emre" institutun Türk Dili üüredicisi Yunus BOLAT.

Sertifkatları kabledennär şükür ettilär bu büük iş için Türkiye Respublikasına hem "Yunus Emre" institutuna.

Beklener, ani Ceviz ayından beeri, Komrat ATATÜRK bibliotekasında Türk Dili kursları ilerleyecek, da üürencilerä olacek kolayı kendi Türkçä bilgilerini taa da üüseltmää.

Vasilisa TANASOGLU,
ATATÜRK bibliotekasınının direktoru

I-ci Evropa oyunnarın gümüş medalisi Pötr YANULOVda

Kirez ayın (iyün) 12-28 günneri arasında Azerbaycan Respublikasının baş kasabasında Bakuda geçerlär I-ci Evropa oyunnarı. Evropa Olimpiadası oyunnarını yapmaa deyni karar aldı halklararası olimpiada kuruluşu, angısı birleştirdi Evropanın 49 milli olimpiada komitetlarını.

I-ci Evropa oyunnarın serbest güreşin 86 kg kategoriyasında Moldova komandasının gagauz güreşçisi Pötr YANULOV gümüş medaliyi kazandı.

Pötr YANULOV Kirez ayın (iyün) 18-dä finalda tarattı Rusiyanın güreşçisinä Abdulraşid SADULAEVa.

Final yolunda Pötr YANULOV ilktän 3:1 ensedi Wille HEİNOyu (Finländiya), sora 3:0 Aleksanrr HUŞTİNı (Belarusiya), ¼ finalda 3:1 ensedi İştvan VEREBı (Vengriya), ½ finalda da 3:1 Sandro AMİNAŞVİLİyi (Gruziya).

Not. Evropa oyunnarında pay alêrlar 49 devlettän 6200 sportsmen. Onnarın arasında Moldovadan 85 kişilik komandası da var. Moldovadan güreşçilerin arasında, Pötr YANULOVdan kaarä, var gagauz serbest güreşçileri Evgeniy NEDÄLKO (74 kg) hem Aleksandr ROMANOV (125 kg).

II-ci Etnokultura festivali Komratta

Hederlez ayın 30-da Komratta geçti II-ci Etnokultura festivali, angısını hazırladı "Pro-Evropa" kuruluşun Gagauziya filialı. Festivaldä pay aldılar gagauz, moldovan, poläk, türk, bulgar, ukrayna, çingenä milletlerindän insannar.

Etnokultura festivalin açılış konuşmalarını yaptılar Gagauziyanın kultura Upravleniyasının başı Vasilisa PETROVİÇ, Kişinev TİKA koordinatoru Canan ALPASLAN, "Pro-Evropa" kuruluşun Gagauziya filialın başı Lüdmila MİTİOGLU, Gagauziyanın bulgar cümnecini başı Tatyana RAKOVÇENA.

Gagauziyada yaşayan halkların türkücülük hem oyunculuk kulturalarını ştenadan gösterdilär ansamblilär, artistlär hem solistlär. Festivalä gelennerin önündä ustalıını gösterdilär "M.Çakir" adına pedagogika kolecın halk orkestrası, "Umut" uşak oyun ansamblisi, "Gagauzskiye korobeyniki" ansamblisi, "Poläki Bucaka" ansamblisi hem başkaları.

Çadır "Êly" adına uşak yaratması Merkezin avangard moda teatrusu gösterdi folklor kostümnarın defilesini. Kostümnar adetçä olmayan materiallardan yapılıydılar.

Bu yortuylan ilgili Komradın Pobeda meydanında, resim, el işleri, ustaların sergileri da yapıldı.

Not. Moldova kultura ministerliin, Gagauziya İspolkomun hem Gagauziya Halk Topluşun yardımınnan festivalin ortakları oldular: bulgar hem poläk cümneleri, "Gagauziyanın halk ustaları" cümne kuruluşu, Komrat istoriya muzeyi, Gagauziyanın kultura Upravleniyası. Foto - gagauzmedia.md

Lüdmila TUKAN "Cântă Inima" festivalin laureatı

Anılmış gagauz türkücüykası Lüdmila TUKAN oldu 1-ci gradlı laureat III-cü "Cântă Inima" vocal zanaatında halklararası festivalindä, ani geçti Moldovanın Anenii Noi kasabasında. Bu festivalin finalında pay aldı 50 türkücü. Festivalä türkücülär katıldılar dünneyin 12 devletindän, ölä nicä Argentina, Estoniya, İzrail, Latviya Litva, Moldova, Polşa, Rusiya, Ukrayna.

Nicä bildirdi festivalin kurucusu Vasiliy MOROŞANU: *"Festivalin kuralına görä herbir türkücü lääzımdı çalsın kendi devletinin bir türküsünü hem bir moldovanca türkü"*.

Festival iki basamaklı oldu. Birinci günü türkücülär çaldılar sadä jüri için. Gagauziyadan türkücüyka Lüdmila TUKAN çaldı moldovanca türküyü "Măi bădiţă". I-ci etap bittiynän, jüri bildirdi, ani Lüdmila TUKAN finala çıktı. Ertesi günü, finalda, Canabisi çaldı türküyü "Hey, dostum!" (*laflar – Todur ZANET, muzika – Veçeclav DANİLİUK*).

Jürinin kararına görä Lüdmila TUKANa verildi "Cântă Inima" vocal zanaatında halklararası festivalin 1-ci gradlı laureat diploması hem para ödülü.

Festivalin grand-pri ödülünü, kuboonu hem 1000 $ baaşışını aldı argentinalı türkücü Fernando VAZQUEZ.

"Cântă Inima" festivali 18 yıl yapılêr. Artık 3 yıl oldu, nicä festival halklararası statusuna geçti. İki yıl o politikacı Marian LUPUnun kanadı altında yapıldı, son bir yıl da Moldova kultura ministerliin kanadı altına geçti.

Ani festival büük uurda hazırlanêr gösterer onun jürisindä bulunan azaların adları: Moldovanın halk artisti Sergey ÇUHRİY, SSSRın hem Moldovanın halk artisti Mihai MUNTEANU, Moldovanın halk artisti hem kompozitor Yan RAYBURG, "Yurmala-klassik" halklarası festivalin kurucusu Tatyana KOROLEVA, "Două Inimi Gemene" festivalin kurucusu Evgeniya MARİN, rejisör Valeriy JEREGİ.

Not. Anılmış gagauz türkücüykası Lüdmila TUKAN bu festivaldä pay aldı Gagauziyanın eski kultura Upravleniyası başı Vasiliy İVANÇUKun teklifinä görä.

"ANA SÖZÜ"Gagauz dilindä gazeta
Çıkêr 14.08.1988 beeri

Kurucu "ANA SÖZÜ" S.R.L.
Sertifikat No. 1003600086420

Todur ZANET
Baş redaktor

İndeksi - PM – 21358

Gazeta "Universul" basım evindä basılêr
Tiraj – 3000 ekz. Sımarlamak No: 7738.

YAZIŞMA ADRESİMİZ:
RM – 2028, Moldova, Kişinêu,
c/p Nr. 1025. Tel/fax: 022 28-18-04
e-mail: todur.zanet@gmail.com
zanet@anasozu.com